

Strateginen aluesuunnitelma / suunnitelman hyväksyminen

KHALL 22.03.2021 § 63

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Kuortaneen kunnalla on omistuksessaan noin 60 omakotitalotonttia. Lisäksi kunta omistaa vapaana olevia lohkottavia yritysikiinteistöjä. Vapaat omakotitalotontit sijaitsevat kunnassa pääosin kolmella asuntoalueella, vapaana olevat yritysikiinteistöt kahdella alueella. Asunto- ja yritystoiminnan lisäksi kunnassa merkittävässä roolissa on vapaa-ajanasuminen ja sen edistäminen. Asumisen, vapaa-ajanasumisen tai muun virkistystoiminnan sekä yritys- / teollisuustoimintojen suunnitelmallisen sijoittumisen helpottumiseksi kunnassa olisi hyvä olla strateginen aluesuunnitelma, joka sisältäisi kaikki edellä mainitut osa-alueet. Tällainen alueiden käyttösuunnitelma helpottaisi myös tulevaisuuden valintoja sen osalta, mihin suunnataan painopistettä esimerkiksi mahdollisissa lisämaan hankinnoissa, kaavoituksessa tai toisaalta vapaana olevien tonttien markkinoinnissa. Se olisi siis eräänlainen visio tulevasta alueiden ja maankäytön suunnittelusta. Tämän lisäksi suunnitelman olisi hyvä sisältää myös toimenpiteet, joilla visioon ja asetettuihin tavoitteisiin pyrittäisiin. Eli se toimisi myös eräänlaisena maapoliittisena toimintaohjelmana.

Kuortaneen kuntastrategiassa 2017-2025 mainitaan toimenpiteen "Maanhinta ja kaavoitus yritystoiminnan tarpeisiin" kohdalla arviointimittarina "Aluesuunnitelma valmis ja teollisuusalueiden kaavat valmiina", ja tavoitetilana vuoden 2021 osalta "Master Plan valmis". Yritys- tai teollisuustoiminnan ohella kyseisen aluesuunnitelman olisi kuitenkin hyvä kattaa myös asuminen sekä vapaa-ajanasuminen ja muu -toiminta, eli se olisi eräänlainen kokonaisvaltainen kunnan aluesuunnitelma strategisesta näkökulmasta.

Aluesuunnitelman jo valmiiksi huomioitavina tekijöinä toimivat luonnollisesti muun muassa kunnassa tehty tai valmistelussa olevat osayleis- ja asemakaavat, sekä yhdyskuntarakenneasioitakin käsittelevä, käynnissä oleva Keskustan kehittämis- ja visiointihanke. Toisaalta suunnitelma osaltaan myös tulevina vuosina ohjaisi kaavoitustoimenpiteitä. Myös syksyllä 2021 uuden valtuustokauden myötä päivittyvä kuntastrategia tulisi valmistella vuorovaikutuksessa aluesuunnitelman kanssa.

Suunnitelman valmistelemiseksi olisi syytä perustaa työryhmä, jossa olisi mukana niin luottamushenkilö- kuin viranhaltijaedustus. Lisäksi työssä saatettaisiin tarvita ulkopuolista apua esimerkiksi karttoihin liittyen. Työryhmän työ olisi tarpeen käynnistää huhtikuun 2021 aikana. Työryhmä valmistelisi kunnan strategisen tason aluesuunnitelman uuden kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi syyskuksi 2021.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää

- 1) perustaa työryhmän valmistelevaan esittelytekstissä mainittua suunnitelmaa,
- 2) nimetä työryhmään 5 – 8 jäsentä, ja
- 3) että työryhmä voi hyödyntää työssään myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus päätti nimetä työryhmään seuraavat viranhaltijat, kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, rakennustarkastaja Katja Karonen, ympäristöpäällikkö Jukka Kotola, tekninen johtaja Martti Ranta ja elinkeinovastaava Teija Uitto-Kohonen sekä luottamushenkilöt, Tauno Lampinen, Eeli Mäki-Mustapää ja Rauno Laitila.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Työryhmä on valmistellut strategisen aluesuunnitelman luonnosta vuosien 2021 ja 2022 aikana. Uuden kuntastrategian valmistuttua ja tultua hyväksytyä, aluesuunnitelma on viimeistelty ottaen huomioon sen yhteensopivuus kuntastrategian kanssa. Suunnitelman valmistelussa on huomioitu lisäksi kunnanvaltuuston työpajatyöskentely teeman puitteissa Jyväskylän valtuustoseminaarissa lokakuussa 2021.

Työskentelyssä on hahmotettu tulevaisuuden mallia kunnan aluesuunnittelun ja -kehittämisen kannalta. Vaihtoehtoisiksi on valikoitunut neljä toisistaan osittain poikkeavaa, mutta myös yhtäläisyyksiä sisältävää kokonaisuutta:

- Malli 1: "Ydinkeskustan tiivistäminen ja siihen kehityspanosten suuntaaminen"
- Malli 2: "Panokset hajautetusti; kylien elinvoimaisuuteen erityinen huomio"
- Malli 3: "Vesistön ja virkistysalueiden erityinen huomioiminen"
- Malli 4: "Tieyhteydet kehityksen ja kasvun määrittelijänä" (esimerkiksi Kantatie 66 ja Seinäjoentie)

Näiden pohjalta on muodostettu Kuortaneen alueellinen kehityskuva. Mitään hahmotelluista ja tarkastelun kohteena olleista mallivaihtoehtoista ei ole haluttu ottaa suoraan jatkokehittämisen kohteeksi, vaan malleista on pyritty löytämään parhaat, kunnan strategianmukaiseen kehittämiseen soveltuvat asiat. Lisäksi kunnan aluekehitykseen liittyen on laadittu nykytilaa ja tulevaisuutta kuvaava SWOT (vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet, uhat) -analyysi.

Mallivaihtoehtojen työstämisen ja SWOT-analyysin kautta on syntynyt Kuortaneen alueellinen kehityskuva, joka muodostuu seuraavista osatekijöistä:

- 1) Vesistöjen ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen
- 2) Keskusta, Nokua ja Urheiluopisto
- 3) Seinäjoki-läheisyyden hyödyntäminen
- 4) Infra ja liikenneyhteydet
- 5) Kylät: Länsiranta, Mäyry, Urheiluopistolta Ruonalle

Alueellinen kehityskuva huomioidaan kunnan tulevassa aluesuunnittelussa (sisältäen esimerkiksi kaavavalmistelut). Se toimii sytykkeenä ja ideoiden antajana vielä kuntastrategiaa pidemmälle ja konkreettisemmalle tasolle menevässä kehittämisessä ja käytännön toimenpiteiden toteuttamisessa. Alueellinen kehityskuva luo lähtökohdan alueelliselle kehittämistyölle. Samanaikaisesti on kuitenkin muistettava, ettei jokin siihen temaattisesti sisältyvätönkään asia tai tekijä ole alueellisen suunnittelun ja tulevaisuuden kannalta merkityksellinen. Myös niitä on kunnassa tarvittaessa kehitettävä ja vietävä eteenpäin. Strategia on kuitenkin valintaa, eikä sen sisältö saa olla liian kaikenkattava. Strategian tulee sisältää siihen kuuluvan ajanjakson kehittämisen kärkihankkeet.

Strateginen aluesuunnitelma on laadittu vuosille 2023 – 2030. Suunnitelmakauden aikana sitä tullaan tarvittaessa päivittämään. Viimeistään uuden kuntastrategian valmistuessa valtuustokauden 2025 – 2029 alkuvaiheessa, tullaan myös aluesuunnitelma uudistamaan. Aluesuunnitelma tulee toimimaan kuntastrategian yhtenä alaohjelmana tai -strategiana.

Suunnitelmaan sisältyy kärkihankkeiden ohella vielä pidemmälle menevät kärkikohteet "liikennevaloin". Liikennevalot kuvastavat kohteiden tämänhetkistä toteuttamisvalmiutta.

Liite

Suunnitelmaluonnos

Esittelijä	Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki
Päätösehdotus:	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan suunnitelmaluonnoksen Kuortaneen strategiseksi aluesuunnitelmaksi vuosille 2023 - 2030.
Päätös:	Ehdotus hyväksyttiin
Lisätietojen antaja	Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, teemu.puolijoki@kuortane.fi , 050 406 6645